

Szegedre látogatott a román könnyűipari miniszter

A szerdán baráti látogatásra hazánkba érkezett Alexander Senkovic román könnyűipari miniszter tagnap délután — a minisztérium vezető tisztviselőinek társaságában — Szegedre látogatott. Kísérétében volt Jon Patzan, a Tervfőosztály vezetője és Dobromir Sablici, a Pamut-, Len- és Kenderipari Igazgatóság vezetője. Elkísérte a vendégeket Szegedre Földi László miniszterhelyettes is. A román küldöttség először a Dérost újszegedi telepének pozdorjauzemét tekintette meg, majd a Textilművekbe látogatott, hogy a korszerű fonodaépítéssel kapcsolatban tanulmányozzák a modern szegedi üzemet. A román küldöttséget az üzem bejáratánál Móczán Lajos vállalatvezető, Garai István párttitkár, Farkas József sz. b. titkár és Nagy Sándor főmérnök fogadták.

A fogadás után Alexander Senkovic, aki egyébként kitűnően beszél magyarul, megtekintette az üzemet. Érdeklődött a termelés alakulása, a termelékenység növekedésének problémái iránt, tanulmányozta az üzemi szemléltető agitációt. Látogatás közben több dolgozóval beszélgetett, többek között Ábrahám Piroskával, Bohus Gabriellával. Gera Irén, a gyűrűfonó dolgozójától, szocialista brigádvezetőtől részletesen érdeklődött a hulladékanyag alakulásáról.

Az üzemlátogatás után a gyár műszaki klubjában a román küldöttség tagjai baráti beszélgetést folytattak a vállalat vezetőivel.

Akadémiai napok kezdődtek Szegeden

Megalakult a Magyar Tudományos Akadémia szegedi bizottsága

Szegeden, a központi egyetem aulájában tegnap délelőtt 10 órakor nyitották meg az akadémiai napokat, a Magyar Tudományos Akadémia társadalmi-történeti tudományok osztálya és a Szegedi Tudományegyetem rendezésében. A nagy érdeklődéssel kísért plenáris ülésen dr. Antalffy György, a Szegedi Tudományegyetem rektora mondott üdvözlő beszédet.

Hangsúlyozta, hogy a program keretében sorra kerülő ülések nagyban elősegítik Szegeden is a társadalmi tudományok további kibontakoztatását, felvirágoztatását. Ez alkalommal kifejezésre juttatta a Szegeden működő tudományos dolgozók elis-

merését a Magyar Tudományos Akadémia elnökségének azért, mert nemrég határozatot hozott, hogy Szegeden akadémiai bizottság alakuljon.

Az országban Szegeden alakult először vidéki akadémiai bizottság. — Hogy ez megalakulhatott az elmúlt napokban — mondotta Antalffy György rektor —, abban része van a Szegeden dolgozó tizenkét akadémikusnak, egyetemeink tudományosan minősített professzorai és oktatói karának, de a városnak is, amely mindig kitüntető, gondos figyelemmel fordult az egyetemi, tudományos élet felé.

— E bizottság — mondotta — célkitűzéseinek megfelelően elősegíti majd tudományos életünk fejlődését,

aktív részvételt vállal a regionális népgazdasági és kulturális tervek megvalósításában. Legfontosabb feladata pedig az lesz, hogy

szorosabb kapcsolatot alakítson ki a szegedi tudományos dolgozók és a Magyar Tudományos Akadémia között.

Ezt követően dr. Mátyás László, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja, a társadalmi-történeti tudományok osztályának titkára mondott megnyitó beszédet. Hangsúlyozta a szegedi akadémiai napok jelentőségét és jellegét. A Magyar Tudományos Akadémia társadalmi-történeti tudományok osztályának az a célja, hogy a helyszínen tanulmányozza a tudomány munkásságának tevékenységét, a helyszínen ápolja a kapcsolatokat az intézetekkel.

— Szegeden mind a történetész, mind pedig a jogászfront erős — mondotta. — Ezért logikus e két témakörben rendezni meg az akadémiai napokat Szegeden. E két szakmához hasonló szinten és hangsúllyal rendezhetik majd meg legközelebb más tudományágak is az akadémiai napok vezető előadásait.

A plenáris ülés első előadását dr. Molnár Erik akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézetének

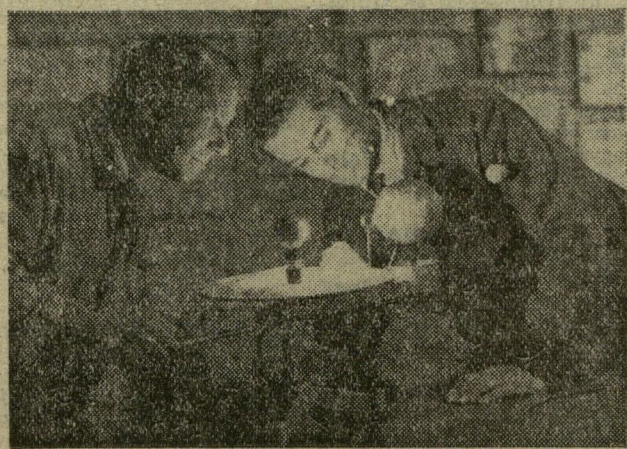
igazgatója tartotta meg »Nemzet és haza« címmel, illetve ezen belül kibővítette előadását a nemzet és haza, valamint a szabadságeszmény történeti fejlődésének elemzésével.

Az ülés délután a kitűzött program szerint jogtudományi előadásokkal folytatódott. A történetészek ülése ma délelőtt 9 órakor kezdődik és tart egész nap a Bölcsészettudományi Kar VII-es számú tantermében (Tancsics Mihály utca 2. II. em. 3.) ugyancsak a programban szereplő előadásokkal.

Ruszonnyolcezer jelentkező a KISZ építőtáborai

A középiskolákban és az egyetemeken már véget értek a jelentkezések a nyári önkéntes ifjúsági építőtáborokba. A napokban KISZ-taggyűléseken és ifjúsági gyűléseken adják át a megbízóleveleket a fiataloknak. A középiskolások diákok és egyetemisták mindenütt örömmel készülnek a táborozásra. Különösen a lányok elégedettek, akik évek óta kifogásolták, hogy sokkal kevesebben vehettek részt a munkában, mint a fiúk. A KISZ Központi Bizottsága az idén lehetővé tette, hogy 28 000 középiskolások és egyetemista jelentkező közül a lányok mintegy tizenháromezeren, táborozhatnak.

Készülnek a szemléltető eszközök

(MTI Foto — Bartal felv.)

Az iskolai szemléltető eszközöket a Pedagógiai Tudományos Intézetben tervezik, ahol mindjárt a prototípusokat is elkészítik. Soós József technikus és dr. Akos István tudományos munkatárs a most elkészült tellurium modell tervezői és készítői a mintapeldányon a nap látszólagos vándorlását állítják be. A készülék általános iskolások és középiskolások részére készült.

Jelentős összegekkel felújítják a vízvezeték hálózat egy részét

Jelentős összegeket fordít a Víz- és Csatornaművek ebben az évben is Szeged víz-hálózatának felújítási munkáira. Nemrégiben fejezték be a Korányi rakpart és a József Attila sugárútnak a Lenin körülről a nagykörútig terjedő szakaszán a hálózati csövek felújítását. Körülbelül 250 ezer forint költséggel teljesen kicserélték új, s a fokozódó követelményeknek megfelelő csövekkel a régi, elavult, oxidálódott hálózati csöveket.

Régi problémát old meg végre a 46 ezer forintos költséggel az Anna gyógy- és szikvízzemnél végrehajtandó vezetékelő felújítás. A régi 80 milliméteres átmérőjű csöveken ugyanis nem lehetett megfelelő mennyiségű vízzel ellátni az üzemet. Ezért most a régi csövek helyére 150 milliméteres átmérőjű új vezetéket fektetnek le a vállalat szerelői.

Az év folyamán további hálózatfelújításra és átalakításokra is sor kerül majd. Még nem hoztak végleges döntést a nagykörúti víz-hálózat további átalakításáról, de valószínűleg hozzájárul ehhez a munkához a tanács. Ugyanígy még csak terv egy új 430 méter mélységű artézi kút, a fűrésze is, amely ha elkészül, további vízigény kielégítésére teszi képessé Szeged jelenleg túlterhelt víz-hálózatát.

A szövetkezeti lakótelepek építése a Petőfi Sándor sugárúton és a Tolbuhin sugárúton egyaránt szükségessé tesz bizonyos vízhálózati átalakításokat.

Odaitélték a Cannes-i filmfesztivál díjait

Csütörtökön nyilvánosságra hozták az 1961. évi Cannes-i filmfesztivál bíráló bizottságának döntését. A díjazott filmek között van a Párbaj című magyar rajzfilm is.

A fesztivál legmagasabb díját, az arany pálmaágat az Ilyen hosszú távollét című francia és a Viriviana című

spanyol film kapta. A legjobb rendezés díját Julia Szolnceva szovjet rendező filmjének, a Lángoló éveknek ítéltek. Különdíjat kapott Jerzy Kawalerowicz lengyel rendező Mater Johanna című filmje. A legjobb férfialakítás díját az angol Anthony Perkins »(Szereti maga Brahmsot?)«, a legjobb női szereplő díját Sophia Loren »La Ciociara«-ja kapta.

A rövidfilmek közül a francia Kiskánál kapta a nagydíjat. A zsűri különdíját ítélte oda Macskássy Gyula Párbaj című rajzfilmjének.

A filmfesztivál »1961. euróvízió-nagydíját« — a legjobb televíziós filmnek — a járó díjat — Alekszandr Abramov A varázslónő című szovjet filmjének ítéltek oda a játékfilmek csoportjában. A televíziós dokumentumfilmek csoportjában a díjat Colin Low »The Days of whisky gap« című kanadai filmje kapta meg. A bíráló bizottság dicséretben részesítette Rudolf Kammel »Simplicissimus« című osztrák televíziós filmjét. (MTI)

Négy kérdés — három válasz

A fiatal technikuskok tanácsának munkája az Újszegedi Kender-Lenzsvő Vállalatnál

Jó néhány héttel ezelőtt részletes tudósításban számoltunk be olvasóinknak arról, hogy az Újszegedi Kender-Lenzsvő Vállalatnál megalakult a fiatal technikuskok tanácsa. Megírtuk, hogy a fiatalok munkahelyük szerint négy brigádba osztották, és azt is közöltük, hogy a fiatalok saját szakmai fejlődésük és a vállalat munkájának segítése szempontjából igen fontos tennivalók elvégzését vállalták. A cikk végén megírtuk, hogy a vállalat határidőket elteltevel ismét meglátogatjuk majd az üzemet, és beszélgetünk arról, hogyan teljesítették mindezt a fiatal technikuskok.

Azóta elmúlt május 1. a vállalatok teljesítésének határideje. Most már beszélgethetünk arról, sikerült-e ígéretüket valóra váltani.

Egy kis visszapillantás

Mire is vállalkoztak ezek a kendergyári fiatalok? Négy kérdésre kerestek feleletet. Az egyik brigád azt kutatta, hogyan lehet egy szövőgépet iskolában működtetni. Megígérték, hogy Juhász Mihály segédművezető irányításával a már nem használt néhány szövőgép közül egyet kijavítanak, s átadják az újszegedi Mező Imre általános iskolának. Aztán ott ők maguk oktatják majd a tanulókat, szakköri foglalkozásokon, a szövés nehéz mesterségére. A másik brigád kérdése az volt, milyen módszerekkel, hogyan kell a gépek adatait összegyűjteni. Arra vállalkoztak, hogy Molnár András irányításával a cernázógépek működésének adatait gyűjtik egybe. A Kovács Mária vezette brigád azt kellett kiderítenie, milyen hibák vannak a nyersáru minőségében. Végül a negyedik brigádnak, amelyet Gelcz Sándorné vezet, az volt a dolga, hogy megállapítsa, miért piszkolódik az áru az üzemben.

Az eredmények

Ezek voltak tehát a vállalatok.

Nagyon szépen dolgoztak Molnár András brigádjának tagjai. Az anyag, amit összegyűjtöttek, igen terjedelmes. Munkájuk jelentősége mindenekelőtt abban van, hogy amíg ezeket az adatokat összeszedgették, addig igen sokat tanultak, fejlődtek a brigád tagjai.

Molnár János elvtárs, a vállalat vezetője mosolyogva meséli a brigádtagok lelkes szorgalmáról, hogy még az igen hosszú jelentést is ők maguk gépezték, pedig nem is tudnak gépelni, s csak úgy egy ujjal ptyögtették. Pedig szólhattak volna, kérhették volna az anyag legéltetését.

Hasznos munka Kovács Mária brigádjának jelentése is. Terjedelme kisebb ugyan, mint a Molnár-brigád jelen-

tése, de főképpen azért fontos a mondanivalója, mert nem elégszik meg a hibák egyszerű megállapításával, hanem javaslatokat is tesz megszüntetésükre. Elmondja például, hogy a nyersáru átvételekor évek óta szabvány nélkül minősítenek, és éppen ezért új szabványt elkészítését sürgeti. Arról is beszámol a jelentés, hogy a nyersáruátvevők a végen talált hibákat nem jelölik meg, ezért új szabvány elkészítésére kell ezeket a hibákat megkeresni, akiknek csak az lenne a dolguk, hogy a már előre megjelölt hibákat javítsák ki.

Bonyodalmak a szövőgép körül

Mint a másik két brigád, Juhász Mihályék is gyorsan hozzáfogtak a vállalat teljesítéséhez. Csakhamar időközben változott a helyzet. Megjelent ugyanis egy rendelet, amely szerint általános iskolákban a tanulók nem dolgozhatnak motorikus meghajtású gépeken. A Mező Imre iskola ezek után természetesen nem vehette át a gépet és ezért a brigádot az a veszély fenyegette, hogy nem tudja vállalatát teljesíteni. Ők azonban nem hagyták magukat. Nemcsak általános iskola van Szegeden. A Rózsa Ferenc Gimnáziumhoz, pontosabban az

Ady középiskolák kollégiumhoz fordultak, a vállalatvezető is segített, beszélgettek az ügyben Szabó Árpád tanárral, s pillanatnyilag az a helyzet, hogy a kijavított, munkaképes szövőgép a Mező Imre általános iskola helyett ebben a kollégiumban dolgozik majd, lényegében hasonló céllal és feladattal, mint azt az általános iskolával kapcsolatban tervezték.

Ami elmaradt

Gelcz Sándorné brigádjának tagjai nem tehetnek arról, hogy a vállalatuk nem tudták határidőre teljesíteni. Igaz, a kiesés itt jóval több, egyhónapi haladékot kellett kérniük, de hát a brigád tagjait nagyon elfoglalták a normarendezés munkái, s a vállalat feladat teljesítésére ezenfelül már sem idejük, sem erejük nem maradt.

Mi tehát a végeredmény? Négy kérdésre kerestek feleletet néhány héttel ezelőtt az újszegedi szövőgár fiatal technikuskai. Háromra már válaszoltak is, lényegében a vállalat határidőre. A negyedik kérdésre egy hónap múlva érkezik majd meg a válasz. Az eredményeket most értékelik az üzem vezetői, s azután majd ismét összehívják a fiatalokat az újabb tennivalók, az újabb feladatok megbeszélésére.

Ö. L.

A termelőszövetkezetek nagy többségében premizálják a tagságot

Kialakulóban a garantált készpénzdíjazási rendszer

Az év elején a Földművelésügyi Minisztérium részletes javaslatokat adott a termelőszövetkezeteknek a gyakorlati tapasztalatok és a kutatóintézetek tanulmányai alapján legelőnyösebb jövedelemrészesedési formákra. Azóta, főként a márciusi és áprilisi közgyűléseken, a szövetkezetek zömében megvitatták a javaslatokat és termelési tervük jóváhagyásával egyidőben döntöttek arról is, hogy milyen jövedelemrészesedési formát alkalmaznak az idén. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy

a legtöbb helyen figyelembe vették, milyen nagy lehetőségek rejlenek a helyes anyagi ösztönzésben.

Az uralkodó forma idén is a munkaegységrendszer, ami a szövetkezetek túlnyomó többségében továbbra is a jövedelemelosztás alapját képezi.

Emellett azonban a szövetkezeteknek mintegy 85 százalékában alkalmazták már a premizálásnak valamilyen formáját.

A legelterjedtebb módszer, amikor a terven felül előállított termék bizonyos részét, általában 20—25 száza-

lékát kapja meg — a munkaegységen felül — a tag. Rendszerint a terven felüli termék mennyiségét, vagy az érte kapott bruttó bevételt veszik alapul, mert — bár ez az önköltséget nem tükrözi — ennek számítása a legkönnyebben megoldható. Egyes szövetkezetekben, ahol a munkaerőhiány, vagy más helyi körülmény indokolja, prémiumként az összertermésnek, vagy pénzbeli értékének bizonyos százalékát osztják ki.

Az elmúlt évben csak szóróványosan alkalmazták a szövetkezetek az anyagi ösztönzésnek igen előnyös formáját: a célpremizálást. Az idén már igen sok közgyűlésen döntöttek úgy, hogy a nagy munkák dandárjában, a legfontosabb teendőkkel jól dolgozókat célpremiumban részesítik. Az első célpremiumokat a szénakaszások után, rövidesen ki is osztják.

Néhány régi, megszilárdult gazdasággal és szervezettel, biztos tartalékokkal és jó vezetéssel rendelkező szövetkezetben az idén kísérletképpen bevezették a tag-száz garantált készpénzdíjazását.

Ez a jövedelemrészesze-

dési forma most van kialakulóban: a szövetkezetek menet közben módosítják és bővítik az előre kidolgozott normatételeket,

amelyeket azután a Földművelésügyi Minisztériumban a gyakorlati tapasztalatok, javaslatok alapján öntenek majd végleges formába. (MTI)

Szovjet tudósokat választott tagjai közé az Akadémia

A Magyar Tudományos Akadémia április 14-i közgyűlésén tiszteletbeli tagjává választotta D. I. Blohin-é szovjet akadémikust, a Dubnai Egyesített Atomkutató Intézet igazgatóját, az atomenergia békés felhasználásának kiváló kutatóját és Ny. Ny. Szemjonov akadémikust, Nobel-díjas kémikust. Az erről szóló diszoklevelet Rusznayk István, a Magyar Tudományos Akadémia Kossuth-díjas elnöke csütörtökön délelőtt ünnepélyesen nyújtotta át a szovjet tudósoknak a Magyar Népköztársaság moszkvai nagykövetségén.

Rusznayk István átnyújtotta I. Papnyin ellentengernagynak, a Szovjetunió kétszeres hősének, a világhírű sarkutazónak és K. K. Markov professzornak, a déli sarkvidék egyik legnevesebb szovjet kutatójának a Magyar Földrajzi Társaság által adományozott Lóczy Lajos-emlékérmét. Az emlékérmét a két szovjet tudós kimagasló felfedezéseiről a társulat tavalyi 83. közgyűlése ítélte oda.

A felszabadulás óta első ízben kapják külföldi tudósok ezt a tudományos kitüntetést.